

Michal ČECH

Z ÚDOLÍ STŘOPNICE

aneb střípky z historie těšínovských selských rodů

Svitáků, Podoláků, Princů, Vejsadů a Dorazilů.

Místo úvodu

Toto tak pateticky nazvané dílko, které Vám, tj. svému náhodnému čtenáři, předkládám, jsem sepsal během února letošního roku a následně rozmnožil na celkový počet 150 kusů. Elaborát zdaleka neobsahuje vše co jsem vypátral, to při rozsahu šestnácti stran textu ani nemůže. Pokusil jsem se ho pojmuti velmi stručně a především tak, aby své čtenáře komplexně seznámil s historií těšínovského rozrodu - potomků Havla Svitáka.

Vím o spoustě nedostatků, vůbec jsem se například zatím nevěnoval moderní historii rodů a statků o nichž píši. Právě proto však elaborát vznikl, abych lidem, které oslovím a požádám o údaje z moderní historie, mohl o něco hmatatelného, byť nedokonalého, předložit. Tedy sleduji „vydáním“ elaborátu toto :

- Chtěl bych jím alespoň na čas uspokojit své tety a strýce, kteří ví, že jezdím po archivech a rádi by viděli nějaké výsledky. Co mám povídat : i vánoční přání měla noticku, co že jako je s rodokmenem Podoláků. Proto jsem výjimečně byl u Jakuba Podoláka podrobnější.
- Obeslal jsem majitele všech zmiňovaných těšínovských statků. Bylo by myslím špatné nepodělit se o vypátrané skutečnosti s lidmi, kteří mají k těmto chalupám nejbližší vztah. Požádal jsem je, aby mi napsali vše z novodobé historie své chalupy, co znají a nač si vzpomenou. Abychom společně našli návaznost mezi nimi a hospodáři, o kterých píši.
- Jelikož v každé generaci těchto rodů jsou narozeni synové o nichž nemám dalších zpráv, nebo o nich vím, že žili jinde, rozhodl jsem se obeslat všechny Podoláky uvedené v telefonním seznamu pro ČR, zrovna tak jako Svitáky, Vejsady a Prince. Tyto však jen v rámci českobudějovicka a asi i Prahy. Jelikož jméno Podolák je neobvyklé, nápad s obesláním Podoláků dle telefonního seznamu jsem uskutečnil již v roce 1992. Je pravda, že jsem neobdržel nejvíce odpovědí, což mne mrzelo. Napsal mi však pan Podolák z Prahy, který byl skeptický k domněnce, že by mohl pocházet ze stejného rodu. Jeho otec se totiž narodil ve Vídni, kde žil jeho dědeček. Znal však datum narození tohoto dědečka. Napsal jsem vídeňskou faru a výsledek je ten, že dědečkův otec pocházel z Mladošovic a v dalších generacích pak z Těšínova. Tedy dosud jsem nemluvil s Podolákem, který by nepatřil k našemu rodu.

Odesláním cca sta dopisů jsem tedy před dvěma dny rozjel „velkou akci“, a nevím dosud, co vše mi přinese za nové poznatky. Konečným cílem mi je napsání rodové kroniky a eventuálně i podle počtu zájemců její vydání tiskem. Ta by kromě historie rodů Podoláků, Svitáků, Dorazilů, Vejsadů a Homerů měla podrobně popisovat dějiny statků uváděných v elaborátu. To však je hudba daleké budoucnosti. Vždyť se věnuji těmto rodům s přestávkami 5 či 6 let a stále mám zápisník s úkoly, kde a co prohlédnout, plný. A čím více mám zkušeností, tím úkolů přibývá.

V žádném případě jsem nepředpokládal, že bych mohl tuto „přípravnou publikaci“ dáti do knihovny ČGHSP. Jelikož mne však o to požádal náš knihovník, pan Trnka, opatřil jsem právě jednu kopii tímto úvodním slovem a do knihovny předal. Proto bych rád Vás, svého teoretického čtenáře, požádal o trochu shovívavosti.

A když už zrovna náhodou čtete právě toto, tak si Vás dovoluji požádat ještě o jednu věc : kdyby jste Vy či někdo z Vaší rodiny znal adresu na jiné Podoláky či Vejsady, sdělte mi je prosím. Mám na mysli spíše ty neuvedené v telefonním seznamu. Děkuji.

V Blovicích dne 16.03.1997

Michal ČECH

Tento úvod je součástí pouze tisku
věnovaného knihovně ČGHSP

OBSAH :

1. ZALOŽENÍ TĚŠÍNOVA	3
2. O BUKOVÉ	3
3. O MLÝNECH POD BUKOVOU	4
4. PO TŘICETILETÉ VÁLCE	5
5. O PRAMENECH	5
6. ČÍSLA POPISNÁ V TĚŠÍNOVĚ	6
7. O PŘÍJMENÍCH	7
8. ROZROD SVITÁKŮ	7
9. ROD PRINCŮ	8
10. KAPITOLY O JEDNOTLIVÝCH STATCÍCH	8
JEDNOTA ŘEŽÁB	9
JEDNOTA SVITÁK	11
JEDNOTA KAUDELA	13
MIČKOVSKÝ STATEK	14
DORAZILOVSKÝ STATEK	15
PODOLÁKOVSKÝ STATEK	17
BRÁCHOVSKÝ (<i>FRANTOVSKÝ</i>) STATEK	19
VEJSADOVSKÝ STATEK	20
BŘEZINOVSKÝ STATEK	22
DOMINIKÁLNÍ DOMEK	23
JANDOVSKÝ STATEK	24
11. SVITÁCI JINDE	25
12. ROD PODOLÁKŮ	25
VITHOVSKÝ STATEK MLADOŠOVICE ČP.: 27	26
ČTVRTNÍKOVSKÝ STATEK, MLADOŠOVICE ČP. 18	27
MLADOŠOVICE ČP. 46	28
MLADOŠOVICE ČP. 47	28
KRAMOLÍN - VÍDEŇ	28
ČESKÝ KRUMLOV	29
PARDUBICE	29

1. ZALOŽENÍ TĚŠINOVA

Těšínov je malá jihočeská vesnička v údolí říčky Stropnice, mezi rozsáhlými lesy, na dohled vrcholků novohradských hor. Je položena 472 metrů nad mořem, 6 km od Trhových Svin, v okrese České Budějovice.

Těšínov byl po staletí součástí novohradského panství. I přes rozsáhlý archiv se však nedochoval žádný přímý listinný pramen o založení obce. V místopisné literatuře se uvádí jako nejstarší písemný zápis o Těšínovu rok 1553. To je však tradicí opakovaný omyl. Tímto datem je totiž označen tiskem vydaný urbář (*t.j. popis panství se soupisem poddaných a jejich platů*). Omyl vydavatelův byl rozpoznán a v historických časopisech několikrát popsán. Naposledy J.Hanzal tento urbář porovnal s jinými urbáři a knihovním fondem a datoval ho do roku **1597 či 1598**. Já mohu tuto dataci jen potvrdit. V urbáři je u Těšínova poznámka, že vesničané mají odúmrtní právo (*tj. právo volně odkázat svůj statek*), to však bylo Těšínovu uděleno Petrem Vokem z Rožmberka až roku **1594**. Dalším dokladem je velmi podrobný urbář z roku 1564, ve kterém je popsáno rychtářství bukovské a celé panství, ale o Těšínovu zde ještě není žádná zmínka.

V urbáři z roku 1597 je zápis pro vesnici nadepsán : „*Tieschin, Nowa wes*“. Jelikož se zachoval rozsáhlý fond pozemkových knih počínaje knihami odúmrtními a sirotčími z roku 1553, máme srovnání. Zde jsem nejstarší zápis o Těšínovu našel v roce **1590**. V roce 1592 již prodal Jindra Býna z Těšínova grunt Vondrovi za 19 kop.

Tedy Těšínov byl založen krátce před či v roce 1590. Nejstaršími osadníky byli podle výše zmiňovaného urbáře z roku 1597 : Jiří Kožíšek, Martin Kovář, Jan Kulafa, Jílek Krejčí, Slunek, Marek, Ondřej Tkadlec, Urban Novotný, Říha Šeststk, Jan Kuslat, Vít, Václav Švik, Jan Kudlatka, Říha a Vít Špaček. Upozorňuji však, že německý editor urbáře si moc práce se čtením staré češtiny nedal.

Někdy mezi lety 1610 a 1615 byl pořízen soupis nájemců panských jiter v těšínovském polesí. Byli to tito osadníci z Těšínova : Vondra Mička, Matěj Dorazil, Kašpar Březina, Ambrož Patolek, Václav Krejčí, Pavel, Martin Hoch, Janda, Kubát, Jíra Košík, Albrecht, Říha Vejsada a Špaček. Zde již je vidět zárodek jmen jednotlivých gruntů.

Novohradské panství bylo pro usnadnění správy rozděleno na menší celky. Těmi nebyly ještě obce, ale rychty. Těšínov od doby svého vzniku patřil k rychtě a později jako místní osada, k obci Buková.

2. O BUKOVÉ

Novohradské panství patřilo od konce 13. století rodu Landštejnů. **18.08.1359** Landštejnové panství prodávají svým příbuzným Rožmberkům za 7.093 kop grošů. A právě v kupní smlouvě je jako součást prodávaného panství v historii prvně zmiňována obec **Buková**. O dvacet let později, roku **1379**, je v soupise rožmberských statků uváděna Buková, k níž patřilo 14 lánů, 5 úlů a 8 mlýnů.

12.června **1462** se vyrovnává Jan Koňata z Olešnice s Janem z Rožmberka kvůli nově založenému rybníku, který rožmberští lidé napustili v Bukové.

Roku **1541** je Buková s osmi mlýny zapsána v Zemských deskách, **1553** je zde 29 usedlostí a 2 chalupy, kterým dal roku **1594** Petr Vok z Rožmberka právo odúmrtní.

Když Petr Vok 13. března roku **1610** věnoval bratrům Theobaldovi a Janovi z Zweibrücku statek Žumberk, přidal jim k němu také Bukovou. Poté co si oba bratři vlastnictví rozdělili, převzal Jan vesnici Bukovou.

Roku **1618** přešla Buková zpět k Novým Hradům. Toto bylo jediné období, kdy byl Těšínov oddělen od Bukové.

Roku **1615** prodal Jan Jiří ze Švamberka tři louky v bukovském hvozdu, nad petříkovským mostem za 20 kop míšeňských obci Buková. V Bukové došlo k několika požárům a to : 1591, 1692, 20.01.1750, 17.01.1847, 1887, 15.10.1891.

3. O MLÝNECH POD BUKOVOU

Osm mlýnů pod Bukovou je prvně zmiňováno v soupise rožmberského majetku roku **1379**. V nejstarším novohradském urbáři z roku **1534** se prvně dozvíme jména mlynářů spolu s platy jež odváděli vrchnosti. Rovněž tak i v urbáři z roku **1564**.

Na novohradském panství byla většina mlýnů zrušena roku **1591** jednorázovou akcí, v rámci tzv. rajonizace mlýnů. To se týkalo i šesti mlýnů pod Bukovou. Každému rušenému mlýnu bylo vrchností uhrazeno za mletí 20 kop a za provoz pily také 20 kop. Byli to Martin Petřík, Jan Kaudele, Jiří Řežáb, Václav Lospecen, Klement Brousek a Biczek Sviták. V tomto roce bylo dáno odúmrtní právo samotám Lospecen a Řežáb. Ostatní dostali toto právo roku **1594** spolu s Bukovou a Těšínovem. Jak je poznamenáno v urbáři z roku **1597** : „za melivo má právo“. To jest za vzdání se práva na mletí získali právo odúmrtní.

Avšak 7 mlýnů pod Bukovou je uváděno jako mlýny ještě roku 1603 v listě Petra Voka. Jisto je, že později již nebyla o mletí ani zmínka a z mlýnů byly pouze selské usedlosti, avšak zhruba 1,5-2 x větší než-li jiné těšínovské statky. Samoty byli nyní nazývány Jednotami *tj. osaměle stojícími statky*, či německy Eingartler. Poslední zmínkou o mlynářích či jednotářích před třicetiletou válkou je urbář z roku **1612** žumberského statku, k němuž Buková spolu s Jednotami v této době patřila.

Názvy mlýnů či Jednot se pomístně uchovaly dodnes a jsou uvedeny i v mapách větších měřítek. (*Sviták, Lospecen, Řežáb, Brousek, Kaudela a Kudlata*). Na místě okolo petříkovského mlýna byla založena roku **1790** místní osada Petříkov, která je nyní díky železnici větší než-li Těšínov, ač pod něj katastrálně spadá.

Na závěr uvádím jmenovité soupisy mlynářů a jednotářů z jednotlivých urbářů :

1534	1564	1597	1612
Martin z Řežábova mlýna	Martin na Řežábově	Jiří Řežáb	Jiří Řežáb
Jíra na Svitáčkově mlýně	Jíra Svitáček	Biczek Sviták	Biczek Sviták
Brousek od mostu z Blatníkova mlýna	Bárta na Blatníkově	Klement Brousek	Klement Brousek
Byczek Lospecen z Mazákova mlýna	Kouba Lospecen	Václav Lospecen	Václav Lospecen
Kaudele z mlýnu	Bartoš Kaudele	Jan Kaudele	Jan Kaudele
Šimek Mlynář	Štěpán Kudlata	Jan Kudlatka viz	Těšínov
Petr mlynář z mlýnu	Matěj Petřík	Martin Petřík	Martin Petřík
Martin Mlynář z Mlynu	Jan Sládek		Vondra

4. PO TŘICETILETÉ VÁLCE

Aby státní správa získala nezkreslené informace o stavu království v poválečné době, byl roku 1654 proveden soupis dani podléhajícího majetku nazvaný Berní rula. Je to prvý soupis statků v Čechách. Jelikož však panství v podhorských krajích byla daňově znevýhodněna, musela být Berní rula revidována. Tato revisitace pro novohradské panství proběhla roku 1676. Uvádím jen jména hospodářů, pomíjím další údaje jako výměru polí, počty koní, volů a dobytka.

Jednoty zapsané pod Bukovou		Těšínov	
hospodář v roce 1654	hospodář v roce 1676	hospodář v roce 1654	hospodář v roce 1676
Mikuláš Petřík	Matěj Petřík	Mariana Podoláková	Jakub Podolák
Blažej Kudlata	Josef Kudlata	Jan Březina	Franěk Březina
Florian Kaudela	Rehoř Kaudela	pustý	Jan Mička
Matěj Řežáb	tentýž	pustý	Jakub Kožíšek
Matouš Lospecen	Urban Lospecen	pustý	Simon Veselý
Havel Sviták	Václav Sviták	pustý	Bílek Janda
		pustý	Jiřík Franta
		pustý	Filip Pavlík
		pustý	Matouš Krejčí
		pustý	Jan Vosika
		pustý	dorazilovský pustý
		pustý	tkalcovský pustý
		pustý	jankovský pustý
		pustý	vejsadovský pustý

Tabulka asi nejlépe ukazuje na stopy zanechané válečnými událostmi, především na vylidněnost. I přes snahu nových majitelů, Buquoyů, o konsolidaci panství, bylo ještě 6 let po uzavření míru v Těšínově ze 14 usedlostí 12 pustých. Tito dva však žili v chudobě, nemohouce obhospodařit všechna pole. O dvacet let později byla situace přeci jen lepší.

O osidlování jednotlivých statků se můžeme dozvědět z různých poplatkových knih (*Fallbuch*).

5. O PRAMENECH

Všechny zmiňované prameny jsou uloženy ve Státním oblastním archivu v Třeboni, není-li uvedeno jinak.

Matriky : Celá oblast Bukové a Těšínova byla poměrně složitě rozdělena mezi okolní farnosti. Těšínov samotný spadl pod vzdálenou faru Suhdol nad Lužnicí. Zde se zachovala nejstarší kniha oddaných (*od roku 1671*) a narozených (*od 1690*). Na tuto nejstarší knihu navazuje od roku 1733 kniha nová, tentokrát již narozených oddaných, i zemřelých.

Po roce 1753 patřil Těšínov k nově založené farnosti v Jílovicích. Zde je zachována kompletní řada matrik : narození do 1878, oddaní 1875 a zemřelí do 1886.

Buková spolu s Jednotami patřila pod faru trhosvinenskou. Zachována je řada matrik počínaje rokem 1649. V roce 1786 byli Jednoty (*Sviták, Řežáb, Lospecen a Kudlata*) přiřazeny k Jílovicím. O rok později byla Buková přidána k nové faře v Olešnici. U této fary jsou jsou

matriky jen do roku 1841 (*oddaní a zemřelí*), 1848 (*narození pro Petříkov*) a 1857 (*narození pro Olešnici*).

Všechny mladší matriky jsou ještě uloženy na místně příslušných Obecních úřadech.

Fondy panských archivů :

- ☞ sirotčí a odúmrtní knihy - na novohradském panství byly založeny roku 1553. Dozvídáme se z nich o koupi, směně a dědění statků, splátkách sirotkům, vdovám a podobně.
- ☞ poplatkové knihy - „Fallbuch“ v nich jsou zapisovány splátky hospodářů do vrchnostenské pokladny. Například za osazování pustých usedlostí po třicetileté válce.
- ☞ pozemkové knihy - na novohradském panství byly založeny okolo roku 1630. Vždy jedna kniha pro každou rychtu. Bohužel z řady těchto nejstarších pozemkových knih, ukončených roku 1684 se nedochovala právě kniha pro rychtu Buková. O její existenci však není pochyb. V knize nové, založené roku 1684 je spousta odkazů na strany knihy staré. Z toho vyplývá, že nemůžeme prokázat návaznost hospodářů z roku 1654 na hospodáře předválečné. V těchto knihách je popsána návaznost majitelů jednotlivých statků, s dluhy jež měli vůči jiným dědicům a podobně. Pozemkové knihy z let 1880-1960, kdy byly nahrazeny JEP, jsou uloženy na katastrálním úřadě v Českých Budějovicích.
- ☞ urbáře - soupisy poddaných s platy, které odváděli vrchnosti.
- ☞ jiné archiválie - soupisy podruhů, soupisy odvedenců k armádě, výhostní listy a další.

Sčítání lidu z roku 1921 : Operáty tohoto sčítání jsou co do rozsahu údajů obdobné se sčítáním provedeném v roce 1992. Narodil-li se však hospodář v době, kdy matriky již nejsou v archivu, neznáme návaznost na hospodáře starší.

Katastry - jsou obdobou urbářů, ale v celostátním měřítku, proto jsou uloženy v Ústředním archivu v Praze. Použil jsem Revisitaci berní ruly z roku 1676, v níž jsou uvedena i jména hospodářů z roku 1654, Josefský katastr z roku 1784 a Stablní katastr spolu s mapou z roku 1827.

Archivy obcí a far jsou uloženy v okresním archivu České Budějovice. Ten je od doby kdy jsem se do něj chtěl vypravit, tj. ledna 1997, uzavřen z důvodu stěhování.

6. ČÍSLA POPISNÁ V TĚŠÍNOVĚ

Očíslování domů proběhlo celostátně v roce **1770**. Dodnes je mi trochu záhadou kde Jednoty vzaly svá popisná čísla. V době josefského katastru jsou tyto samoty psány pod Těšínovem, ač tento spadal pod Bukovou. Těšínov měl řadu čísel popisných 1 - 26 včetně některých Jednot (*čp.22 - Řežáb*) a Buková pak 1 - 34. Ale Sviták měl popisné číslo 42, Kaudela 40 a Kudlata 41. Je tedy možné, že vojáci je v roce 1770 přičetli omylem k Olešnici, u které by tomu odpovídal počet domů.

V Těšínově došlo v 60-tých letech minulého století k přečíslování domů, zřejmě v souvislosti s odtržením správy obce od Bukové. Řada se tak stala plynulou, včetně všech samot. Do číslovacího koloběhu byly vsunuty nové chalupy a tak třeba číslo 3 vejsadovského gruntu zůstalo nezměněno, z čísla 7 se stalo číslo 9, ale z podolákovského čísla 10 již číslo 13 a 14, bráchovského čísla 14 číslo 20. A z vysokého čísla 42 svitákovské Jednoty se stalo naopak číslo 31. Tato čísla jsou dodnes platná. Naštěstí zůstala zachována čísla stavebních parcel a tak se dá celé věci snadno přijít na kloub.

7. O PŘÍJMENÍCH

V době, o níž bude za chvíli řeč, nebyla ještě ustálena příjmení. Člověk bez majetku, podruh, byl nazýván dosti často jen křestním jménem. A sedláci byli převážně zvaní jménem svých statků. Každý statek měl své jméno, dané tradicí či jménem zakladatele, pod nímž byl v panských spisech veden. Fungovalo pro evidenci prakticky místo čísla popisného. To však neznamená, že jméno nemohl někdy změnit i statek.

Tak se stávalo, že jediná osoba byla zvaná během života více jmény. Často se nové jméno ujalo, jak uvidíme níže viz **Rozrod Svitáků**, někdy však také ne viz **Rod Princů**.

Příklad : Když Jakub Sviták koupil podolákovský grunt (1656), byl zapisován již výhradně jako Podolák. Jeho syn Martin Podolák se přizemil do Bukové, kde měl jako Martin Dvořák 9 dětí. Teprve u křtu posledního Sebastiana 20.ledna 1722 je otec zapsán poněkud kuriózně : „Martin Dvořák, syn nebožtíka Jakuba Podoláka“.

Příjmení byla právně ustálena patentem císaře Josefa II. z roku 1780. To však neznamenalo, že by tradice byla naráz zlomena. V Josefském katastru z roku 1784 pro ves Mladošovice je sedlák Jan Podolák uváděn jménem po statku, totiž Vitha. A jeho tři synové jsou uvedeni v seznamech rekrutů po roce 1800 rovněž co by Vithové. Čtvrtý jeho syn přizemivší se na čtvrtníkovský statek je v matrice zapsán „Čtvrtník vulgo Vitha alias Podolák“ ještě v roce 1820. Přesto se již v Mladošovicích jméno Podolák prosadilo.

8. ROZROD SVITÁKŮ

Díky chybějící pozemkové knize asi již nezjistíme, zda Havel Sviták uváděný roku 1654, byl či nebyl potomkem Biczka Svitáka uváděného v letech 1572 - 1612. I přes chybějící zápis o dědictví po Havlu Svitákovi můžeme jeho rodinu částečně zrekonstruovat. Pomůže nám v tom i pár matričních zápisů fary Trhové Sviny :

13.06.1655	Jakub syn Havla Svitáka z Jednot si vzal za ženu Sybilu dceru Jiřka Hovrera z Bukvice.
25.04.1660	Jan syn nebožtíka Havla Svitáka z Jednot si bere za ženu Ludmilu dceru Martina Kolovrátku.
16.11.1660	Martin Brousek, mlynář se žení s dcerou nebožtíka Havla Svitáka z Jednot.
27.02.1661	Václav Sviták z Jednot má svatbu s Dorotou dcerou Urbana Kociny.
14.12.1681	Zemřel Ondřej, bratr Svitáka. Bylo mu prý padesát let.

V pozemkové knize z roku 1684 je uvedeno, že Václav Sviták zde hospodaří již od roku 1656. Tomu odpovídá skutečnost, že Havel je uváděn v dubnu 1660 jako nebožtík. Je velmi pravděpodobné, že Václav a jeho bratr Ondřej byli dětmi Havla Svitáka. Vždyť Havel měl prokazatelně dva syny a dceru, proč by statek tedy dědil někdo cizí ? Takto by mohl dědit jedině zeť, ale tím Václav asi nebyl. Potomci Václava a Doroty Svitákových žili na Jednotě Sviták ještě na konci minulého století a v Těšínově minimálně roku 1921. Viz **Jednota Sviták**.

Asi nejstarší Havlův syn, Jakub Sviták, kupuje roku 1656 podolákovskou usedlost. Již jako Jakub Podolák je uváděn v Revisitaci berní ruly. Jeho potomci nesou jméno Podolák po dnešní časy. Viz **Podolákovský statek**.

Další Havlův syn Jan Sviták si roku 1665 za 20 kop grošů kupuje mičkovskou chalupu viz **Mičkovský statek**. Čímž získává jméno Mička. Tak je i uváděn v Revisitaci berní ruly. Měl několik synů. Vít a Matěj v říjnu roku 1683 osazují pusté těšínovské statky. Matěj Sviták přebírá statek vejsadovský. Jméno Vejsada zůstalo dodnes jeho potomkům, stále žijícím na

tomto statku. Viz **Vejsadovský statek**. Jeho bratr Vít „*Miczka oder Switak auf des Dorazil*“ přebírá statek dorazilovský za 16 kop. Sumu nikdy nesplatil a o tři roky později statek přebírá jeho otec Jan Sviták. Ten však nejdříve prodal mičkovskou chalupu. Proto když v roce 1705 umírá je již zapsán jako Jan Dorazil. Dorazilovský statek dědí třetí Janův syn Pavel Dorazil. Viz **Dorazilovský statek**.

9. ROD PRINCŮ

Rod Princů pocházel z nedalekého Byňova, německy Böhmndorfu. Zde žilo několik rodin Princů. V Revisitaci z roku 1676 jsou zde uváděni 4 hospodáři tohoto příjmení. Vít Princ, který je uváděn v rule z roku 1654, měl v letech 1642 - 1656 šest dětí. Z nichž první syn Bartoloměj narozený 15.08.1642 po něm převzal statek a je uváděn v Revisitaci. Je mi známo narození jeho devíti dětí, z nichž nejstarší Řehoř narozený 11.03.1672 se přizemil do Těšínova. Viz **Jednota Řežáb**. Statkem Víta a Bartoloměje Princových byl tzv. Tomkův mlýn u dnešního vrtu Dobré vody. V historii byňovské větve rodu Princů jsem zatím dále nepátral, jen vím, že roku 1784 na Tom(n)kově mlýně Byňov čp.23 hospodařil Jakub Princ a to na 35,8 hektarech pozemků. Z toho bylo 18,8 ha polí, 10,2 ha luk a 6,8 ha lesa.

Dále jsou mi známy dílčí skutečnosti : Někdy v polovině 18.století se Princové dostávají na petříkovský mlýn. Jsou-li to příbuzní těšínovských Princů nevím. Jméno Princ bylo totiž dosti rozšířené v německé oblasti na jih od Nových Hradů. Jisté je, že ke konci minulého století se nějakí Princové dostávají i na Jednotu Sviták viz **Jednota Sviták**.

10. KAPITOLY O JEDNOTLIVÝCH STATCÍCH

Vysvětlení :

- ⇒ Dříve byly statky uváděny svými jmény, proto u každého statku toto jméno uvádím.
- ⇒ V Těšinově došlo v šedesátých letech minulého století k přečíslování popisných čísel.viz **Číslo popisná v Těšinově**. Proto uvádím staré i nové číslo popisné.
- ⇒ Za účelem rovného zdanění majetku byla roku 1784 vyměřena a zapsána veškerá půda. Ať již poddanská či vrchnostenská. Výsledný elaborát se nazývá Josefský katastr. Byl proveden během krátké doby a to by se zeměměřičům nepovedlo, kdyby si svá pole „*nesáhovali*“ sami sedláci. Ti nebyli hloupí, aby nepochopili, že větší výměra = větší daně. A na výsledku to je patrné.
- ⇒ Zato měření v rámci Stablního katastru je velmi přesné, provedené vědecky a odborníky, kteří měřily Čechy a Moravu v letech 1817 - 1837. V Bukové a Těšinově se měřilo roku 1827.Tehdy byly pořizeny i mapy.
- ⇒ Ve starých matrikách byla často místo dat narození a úmrtí uváděna data křtů a pohřbů. To v textu nerozlišuji. Ostatně to není příliš velký časový rozdíl.

Jednota Řežáb

čp. 1770 - cca 1870 : 22 ; čp. současné : 34

Výměra statku					
	<i>pole (ha)</i>	<i>louky (ha)</i>	<i>pastviny (ha)</i>	<i>rybníky (ha)</i>	<i>cesty (ha)</i>
1784	11,00	10,40	viz louky	-	-
1827	12,02	9,03	1,63	2,13	0,43

Roku 1534 je uváděn na mlýně Martin „z Řežábova mlýna“. Vrchnosti odváděl ročně 9 grošů ze statku a 22,5 groše ze mlýna. V roce 1548 je zapsán jako nájemce dvou panských jiter v šalmanovickém polesí. Stejně jako roku 1534 platí i o 30 let později.

1574 v úterý Sv. Tomáše prodal Martin Řežáb mlýn svému synovi Jírovi za 150 kop. Takto se obcházela neexistence odúmrtního práva. 1583 Martin zemřel a zůstala po něm vdova Anna a syn Martin. Jíra jim vyplácí vdovské a sirotčí podíly. Jíra se uvádí při mlýně i v roce 1612.

Od roku 1651 zde hospodaří Matěj Mička, po statku zvaný Řežáb. Po půl století svého hospodaření převádí statek v roce 1701 na syna Lukáše. Lukáš Řežáb měl otci statek splácet po 4 kopách ročně, celkem 80 kop. Prvé 4 kopy skládá 24.4.1702, nemaje však otcovu vitalitu, deset dní na to umírá. Zanechal vdovu Marianu, která nemeškala a již 17.07.1702 se znovu provdala, tentokrát za Řehoře Prince z Byňova. Viz **Rod Princů**. Řehoř Princ (1672-1731) se statku ujímá a vyplácí Matěji Řežábovi 4 kopy. Matěj Řežáb umírá 31.01.1705 a v matrice je uveden jeho věk - 105 let. Zůstali po něm 4 dcery a 2 synové. Z nich Zikmund, Jakub a Dorota žili na statku dále jako podruzi.

Princové jsou právě onou výjimkou, kdy se jméno po statku neujalo. Následujících 100 let jsou v matrikách psáni tatřka výlučně jménem Řežáb, přesto jim příjmení Princ zůstalo.

Řehoř splácel Matějovým dědicům grunt až do roku 1718. S Marianou měl 14 dětí. Dcera Anežka byla provdána za Antonína Podoláka viz **Podolákovský statek**. Syn Vojtěch Princ (1708-1742) přebírá statek v roce 1731, po Řehořově smrti. Cena byla nyní odhadnuta o 20 kop grošů vyšší tj. 100 kop. Vojtěch poctivě vyplácí podíly svým sourozencům. Za ženu si vzal v roce 1736 Janu Markovou z Čeřejova. Měl s ní 4 děti, dospělosti se dožil nejstarší syn Matěj a nejmladší Kateřina, která se však již narodila jako pohrobek. Vojtěch totiž roku 1742 umírá.

Vdova Jana se téhož roku provdala za Vavřince Dorazila, který se statku ujal. Viz **Dorazilovský statek**. Vavřinec Dorazil (1713-1779) do roku 1758 vyplatil všechny podíly sourozencům zemřelého Vojtěch Prince, včetně Anežky Podolákové. S Janou rozenou Markovou měl 7 dětí. V roce 1773 předal statek Matěji Princovi, svému nevlastnímu synovi. Vavřincův vlastní syn Prokop začal téhož roku hospodařit na **Jednotě Kaudela** viz, dcera Uršula byla provdána za Pavla Svitáka viz **Jednota Sviták** a konečně jako další Vavřincův dědic je uveden kaplan Páter Dorazil z Kaplice, což by mohl být jeho syn Jan (*po jeho osudech budu teprve pátrat*). Po šesti letech strávených na výměnku Vavřinec zemřel.

Matěj Princ (1739-1798) poté co se ujal statku v roce 1773 musel splácet podíly svým nevlastním sourozencům, což splnil v roce 1784. Se svou ženou Barborou Pavlíkovou z Byňova měl 8 dětí. Po jeho smrti hospodařila vdova Barbora, která roku 1808 předala Jednotu synovi Tomášovi. Další Matějův syn Jakub Princ se stal sedlákem v Těšínově viz **Podolákovský statek**.

Tomáš Princ (1772-1842) hospodařil od 1808 do 1839, kdy statek předal nejmladšímu ze svých 11 dětí, synovi Janovi. Dcera Alžběta si vzala za muže Jana Svitáka z Olešnice. Viz **Svitákové jinde (A)**.

Jan Princ (1818-????) měl za ženu Terezii Sasmanovou (1818-1865), na níž roku 1840 napsal polovinu statku. Po její smrti si vzal za ženu roku 1867 svou sestřenicí Marii, dceru Jana Svitáka z Olešnice. Jeho nejstarší syn Matěj žil roku 1921 jako vdovec a nájemník na **Jednotě Kaudela** viz.

Po Janovi hospodařil jeho syn Vojtěch Princ, uváděný zde ještě roku 1921. V tomto roce s ním na statku žila žena Kateřina a dcery Kateřina (* 1892) a Rozálie (* 1902). Dle údaje na jílovickém hřbitově vymřel rod těchto těšínovských Princů v roce 1937. To je asi pravděpodobně rok úmrtí Vojtěcha Prince.

Současným majitelem objektu je pan Vojtěch Tomek, který zde i bydlí.

Jednota Sviták

čp. 1770-cca 1870 : 42; čp. současné :31

	<i>Výměra statku</i>				
	<i>pole (ha)</i>	<i>louky (ha)</i>	<i>pastviny (ha)</i>	<i>lesy (ha)</i>	<i>rybník (ha)</i>
1784	12,22	14,58	viz louky	0,22	-
1827	13,02	11,03	5,36	1,63	3,36

Roku 1534 je uváděn Jíra „na Svitáčkově mlýně“. Vrchnosti odváděl ročně 8 grošů ze statku a 33 groše ze mlýna. Stejně jako roku 1534 platí i o 30 let později.

1572 v pondělí po Sv.Vítu byl po Jiřího smrti odhadnut mlýn s jedním kolem, k nimž se však dají další přidělat, pila, rybníček, 2 staří koně, 4 volí, 10 krav, 2 býčci, 9 ovcí a 1 svině spolu s náradím a novým stavením při statku na celkovou sumu 391 kop a 15 grošů.

Novým hospodářem při mlýnu se stal Biček Sviták a při novém stavení jeho bratr Brich Sviták. Ten však není nikde dále zmiňován a nevím co bylo tímto novým stavením míněno. Kromě těchto dvou byli pozůstalými vdova Ludmila a devět sirot z nichž nejmladší Lidě bylo 8 let.

Roku 1654 zde hospodařil Havel Sviták. Havel zemřel někdy před rokem 1656, statek přebírá Václav Sviták, s velkou pravděpodobností jeho syn viz **Rozrod Svitáků**. Václav měl se svou ženou Dorotou 9 dětí. Statek zdědil nejstarší syn Matouš. Druhý syn Jiří hospodařil na **Jednotě Kaudela**. Václav zemřel roku 1706.

Matěj Sviták (1664-1734) sedlačil od roku 1706 do své smrti. S první ženou Annou Hruškovou měl svatbu roku 1702 a narodilo se jim 8 dětí. S druhou ženou Žofií pak měl 4 děti. Dědicem se stal syn Matěj.

Matěj Sviták (1709-1768) hospodařil od roku 1734 do své smrti. Poté hospodařila jeho vdova Kateřina, dcera Ondřeje Tomáška z Bukové. Svatbu tito měli roku 1734 a narodilo se jim 11 dětí. Dcera Mariana byla provdána viz **Jednota Kaudela**, dcera Kateřina měla za muže Ondřeje Bráchu viz **Bráchovecký statek**. Nejmladší syn Jakub začal hospodařit v Těšínově viz **Březínovský statek**. Synu Pavlovi předala vdova hospodářství roku 1781.

Pavel Sviták (1740-1822) hospodařil od roku 1781. V roce 1764 si vzal za ženu Uršulu, dceru Vavřince Dorazila viz **Jednota Řežáb**, s níž měl 12 dětí. V roce 1809 předává statek synovi Blažejovi za cenu 1800 zlatých. Pavel přesně určil, kolik má kdo dostat z této sumy. Pro sebe si vymínil 100 zlatých, po téže sumě pak i svým třem vdaným dcerám (mmj. Rosině viz **Bráchovecký statek**). Dceři Anně, svobodné matce, pak 400 zlatých. To naznačuje, že již zakalkuloval věno dané vdaným dcerám. Největší částku 1000 zlatých měl dostat syn Jan, jenž byl na vojně. O tomto Janovi nemám dalších zpráv. V kšaftu však schází nejstarší syn Josef, sedlačící v Petříkově a nejmladší Matěj ve Vlachovicích, viz **Svitákové jinde (B,C)**. Je tedy zřejmé, že těmito dvěma Pavel vypomohl do začátku a tyto sumy započítal ve své závěti, kde je již pomínl.

Blažej Sviták (1771-1842) hospodařil od roku 1809. Za ženu měl od roku 1809 Terezii Homerovou viz **Dorazilovský statek**. S ní měl 6 dětí. Nejstaršímu synovi Vavřincovi předává statek v roce 1837. Syn Jan se stává nájemcem dominikálního domku v Olešnici viz **Svitákové jinde (A)**.

Zápis o převzetí statku Vavřincem Svitákem (1812-???) v roce 1837 je posledním zápisem v pozemkové knize. Dále již máme jen domněnky. Vavřincova dcera Kateřina roku 1849 spadla do říčky a ve svých 5 letech zemřela údajně na mrtvici. Jinak měl Vavřinec dva syny :

- ☞ Josef (1840-1884) měl s Kateřinou Holubovou 10 dětí. Prvých 7 se narodilo v Těšínově čp.2 a poslední 3 pak na Jednotě Sviták čp.31. Když Josef umírá, je zapsán jako nájemník v Těšínově 31, nikoliv tedy majitel. Jeho stejnojmenný syn Josef (*1873) žil v roce 1921 v Těšínově čp.54 spolu se svou ženou Kateřinou.
- ☞ Druhému Vavřincovo synovi Ondřejovi se zde roku 1874 narodil syn František, který i zde, v čp.31, roku 1877 zemřel. Ondřejovou manželkou byla Marie dcera Matouše Svitáka viz **Jandovský statek**. Více o této rodině nemám zpráv.

V roce 1921 patří Jednota Sviták Matěji Princovi narozenému roku 1854 v Olešnici. Zde žije od 15.05.1890 se svou ženou Annou, synem Josefem (*1905), dcerami Marií (*1908) a Kristinou (*1919). Od koho však roku 1890 koupil statek nevím. Ani jak o něj jeho rodina přišla. Dnešním majitelem je pražská firma Diamant a.s.

Jednota Kaudela

čp. 1770-cca 1870 : 40; čp. současné : Petříkov 48

<i>Výměra statku</i>					
	<i>pole (ha)</i>	<i>louky (ha)</i>	<i>pastviny (ha)</i>	<i>lesy (ha)</i>	<i>rybník (ha)</i>
1784	6,34	11,15	viz louky	-	-
1827	6,95	9,80	3,65	0,10	0,90

Roku 1534 je uváděn na mlýně Kaudele, bez uvedení křestního jména. Vrchnosti odváděl ročně 9 grošů ze statku a 11 grošů ze mlýna. Stejně jako roku 1534 platí i o 30 let později, tentokrát Bartoš Kaudela.

1568 Bartoš zemřel. Novým manželem vdovy byl opět Bárta. 1597 a 1612 je uváděn Jan Kaudela.

Roku 1654 je zde zapsán Florian Kaudela. Od roku 1674 zde hospodaří Řehoř Janda, po statku Kaudela. Od 1693 je zde Urban Kudlata, který Jednotu prodává 1695 Jiřímu Svitákovi, synovi Václava Svitáka viz **Jednota Sviták**.

Jiří Sviták-Kaudela (1666-1727) si totiž 18.09.1695 vzal za ženu Žofii, vdovu po nebožtíku Kaudelovi. Jiří měl dcery Marii a Annu. Po jeho smrti je grunt pošacován, to jest odhadnut, na 128 kop a 20 grošů. Statek přebírá jeho zeť, manžel Anny, Jiří Differenzi. Ten statek splácí až do roku 1756, aby dva roky poté zemřel.

Statek dědí roku 1758 jeho syn Martin Diferenský. Ten měl za ženu Marianu dceru Matěje Svitáka viz **Jednota Sviták**.

Mariana se narodila roku 1736 a jako vdova po Martinu Diferenským si roku 1772 vzala za muže Prokopa Dorazila (1746-1790), syna Vavřince Dorazila-Řežába viz **Jednota Řežáb**. Když Prokop zemřel roku 1790, je statek odhadnut na 416 zlatých. Dvojnásobná vdova Marie hospodaří do roku 1801, kdy statek přebírá Josef Diferenz, její syn z prvního manželství, který zde hospodaří ještě roku 1827.

V roce 1921 statek patřil Marii Bícové, ale žil v něm na výměnku Matěj Princ, syn Jana Prince viz **Jednota Řežáb**.

Mičkovský statek

čp. 1770-cca 1870 : 5; čp. současné : 7

Jméno Mička se vyskytovalo v Bukové ještě v dobách, kdy Těšínov neexistoval. Prvým těšínovským Mičkou bude asi Vondra Mička uváděný někdy mezi lety 1610-1615. Je tedy pravděpodobné, že statek nese jméno právě tohoto hospodáře.

V pozemkové knize je zápis, že Jan Sviták neb Mička zde hospodaří od roku 1665, kdy si chalupu koupil od vrchnosti za 20 kop. Tato suma byla v době zápisu tj. 1684 splacena. Jan byl synem Havla Svitáka. Za ženu měl Ludmilu, dceru Martina Kolovrátky ze Šalmanovic s níž měl pět synů. O nich viz **Rozrod Svitáků**.

Jan tuto chalupu prodává roku 1686 Tomáši Pitalkovi z Bukové za 22 kop grošů. Sám se ujímá dorazilovského statku po svém synovi Vítovi. Viz **Dorazilovský statek**.

Tomáš Pitalka, nyní psaný Mička, splácí částku Janovi, teď již Dorazilovi, po 2 kopách ročně v letech 1687-1699.

Výpisy z pozemkových knih pro tento statek mám ofocené, stejně jako pro ostatní statky. Zatím je však nemám zpracovány. Proto jen jména hospodářů do roku 1848, tak jak šli za sebou : Tomáš Pitalka, Matěj Pitalka, Jan Holub, Matěj Holub, Vojtěch Brácha, Josef Holub, Josef Holub a Vojtěch Holub. Tito byli v matrikách pochopitelně zvaní příjmením Mička. V roce 1921 zde hospodařil Vojtěch Kocina.

*K tomuto statku patřila a asi i patří chalupa čp. 6 (staré čp. asi 4). V roce 1921 zde žil v podnájmu Vavřinec Vejsada. Viz **Vejsadovský statek**.*

Dorazilovský statek

čp. 1770-cca 1870 : 7; čp. současné : 9

	<i>Výměra statku</i>				
	<i>pole (ha)</i>	<i>louky (ha)</i>	<i>pastviny (ha)</i>	<i>lesy (ha)</i>	<i>rybník (ha)</i>
1784	8,20	7,32	viz louky	1,30	-
1827	7,73	6,90	1,81	1,99	0,10

Statek zřejmě nese jméno Matěje Dorazila uváděného mezi let 1610-15. Po válce zůstává pustý až roku do 1683, kdy se ho v říjnu ujímá Vít „Miczka oder Svitak auf des Dorazil“ za sumu 16-ti kop grošů. Ano tak byl nazván. Jeho otec Jan, vlastním jménem Sviták, hospodařil na Mičkovské chalupě a po ní měl on i jeho syn jméno. Vít Mička však dlouho nehospodařil. Z dlužné sumy nesplatil ani groš a hospodářství roku 1686 přebírá jeho otec Jan Sviták - Mička a nyní již Dorazil. Jan však nejprve prodal Mičkovskou chalupu, viz **Rozrod Svitáků a Mičkovský statek**.

Co bylo příčinou tohoto netypického kroku, kdy přebírá statek otec po synovi, jsem dlouho nevěděl. První co mě napadlo bylo, že Vít zemřel. Jenže jsem nenalezl zápis o jeho úmrtí, za to však zápis, kdy po Janově smrti roku 1705, je Vít uveden jako jeden z dědiců. Uvažoval jsem tedy i o Vítově zranění a následné neschopnosti postarat se o chod hospodářství. Skutečnost je však jiná, dávající za pravdu starému přísloví, že za vším je třeba hledat ženu. Prohlížel jsem před měsícem listiny, jimiž byli poddaní propouštěni z panství Nové Hradky na panství třeboňských augustiniánů (*to kvůli mému předkovi Janu Podolákovi viz Mladošovice 27*) a světe div se, našel jsem i listinu, již byl z poddanosti propuštěn Vít Mička, syn Jana Mičky z Těšínova, do Šalmanovic a zároveň mu je povoleno oženit se s Alžbětou, dcerou Tomáše Lexy ze Šalmanovic. Listina je datována rokem 1685. Po eventuálních potomcích těchto dvou budu ještě pátrat.

Když Jan Dorazil roku 1705 zemřel zanechal 5 synů : Víta viz výše, Matěje viz **Vejsadovský statek**, Pavla, Bernarda a Martina. Dcera Justina byla provdána za Matěje Bráchu viz **Bráchovecký statek**. Statek odhadnutý na 35 kop dědí syn Pavel.

Pavel Dorazil (+1740). Jelikož ke statku patřila ještě chalupa čp.6 (*nové čp.8*), je Pavel zmiňován ještě za otceva života, že v ní hospodaří. Na statku s ním pak žil jako podruh bratr Bernard s rodinou (*měl 11 dětí*).

Pavel splatil sourozencům všechny pohledávky do roku 1722. Se svou ženou Marií měl 5 dětí. Syn Vavřinec Dorazil začal hospodařit jinde viz **Jednota Řežáb**. Proto se statku ujímá roku 1744 manžel Pavlovi dcery Evy Mikuláš Homer (+1761). Odkud se tento do Těšínova přišel jsem dosud nezjistil. Tedy ani kde s Evou rozenou Dorazilovou (1721-1772) měl svatbu. V Těšínově spolu měli jedenáct dětí. Mikuláš i jeho potomci byli často nazýváni příjmením Dorazil. Až cca po roce 1820 se jméno Homer prosadilo. Mikuláš hospodaří od roku 1744 a vyplácí sourozence své ženy po devět let. Jeho děti byly odolné - z 11 se jich dožilo dospělosti 8 (*5 synů a 3 dcery*). Dva synové nesli stejné jméno Vojtěch, to nebylo tehdy neobvyklé.

V letech 1763 - 1770 zde hospodaří jakýsi Mikuláš Hofbauer. Nenašel jsem žádný doklad, že by byl druhým mužem vdovy Evy. Roku 1770 se však statku ujímá Mikulášův nejstarší syn Antonín Homer (1748-1806). Ten všechny své sourozence vyplatil. Se svou ženou Marianou Křížovou měl 13 dětí. Statek předal v roce 1799 nejstaršímu synovi Josefovi.

Josef Homer (1777-1857) měl s Alžbětou Hruškovou z Třebče čtyři děti. Statek předává roku 1832 staršímu Václavovi. Mladší Vavřinec žije a umírá v chalupě čp. 6 / 8.

Václav Homer (1810-1885) hospodařící od roku 1832, měl dvě ženy. Přičemž jeho dcera Kateřina z prvního manželství, se provdala za bratra jeho druhé ženy. Byla tedy švagrovou své macechy. Václav měl celkem deset dětí. Nejstarší Petr žil roku 1921 v Petříkově 18 se svými syny a ženou Barborou. Statek zdědil starší Václav Homer (1850-po 1921). Tento zde žije roku 1921 na výměnku. Statek v tomto roce patří již jeho synovi Františku Homerovi (1887-??), jenž zde žije se ženou, služkou a nocujícím vojínem ukrajinské národnosti.

Ještě roku 1827 stál statek naproti přes cestu od současné chalupy čp.9. Zajímavé je, že tato chalupa má stejné parcelní číslo 79 jako původní statek, po němž dnes není ani stopa.

Dnes je dům majetkem paní Růženy Svobodové z Prahy. Chalupa čp.8 byla roku 1921 obecní.

Podolákovský statekčp. 1770-cca 1870 : **10**; čp. současné : **13 a 14**

Výměra statku				
	<i>pole (ha)</i>	<i>louky (ha)</i>	<i>pastviny (ha)</i>	<i>lesy (ha)</i>
1784	5,91	4,17	viz louky	0,20
1827	6,66	3,49	0,81	0,58

Asi se již nedovíme, zda Ambrož Patolek uváděný někdy mezi lety 1610-1615, má něco společného s podolákovským statkem. Jméno Podolák se totiž i později vyskytovalo v psané podobě Potolack, Patolak. Jisté je, že po třicetileté válce zemřel Ambrož Podolák a zanechal vdovu Marianu a sirotu Ludmilu. Ludmila se provdala do Trhových Svin a Mariana, „*žijící v chudobě*“, prodává roku 1656 usedlost Jakubu Svitákovi, synovi Havla Svitáka viz **Rozrod Svitáků**.

Jakub Sviták - Podolák měl se svou ženou Sybilou nejméně 9 dětí. Nejstarší Šimon převzal roku 1703 hospodářství, dvě dcery byly provdány. Martin žil v Bukové, kde měl pod jménem Dvořák 9 dětí viz **O příjmeních**, po jeho potomcích jsem již dále nepátral. Další Jakubův syn Tomáš žil jako podruh na statku i se svou ženou Evou a dětmi, z nichž o Leonardovi bude ještě psáno, viz **Bráchovecký statek**. V podruží na statku žil i sám Jakub, poté co statek předal Šimonovi, až do své smrti roku 1713, spolu se svými třemi nejmladšími dcerami, které zůstaly na „ocet“.

Šimon Podolák (+ 1732) měl za ženu od roku 1703 Alžbětu Valentovou (1680-1726) z Bukové. Antonín, nejstarší z e 4 dětí, přebírá po jeho smrti statek.

Antonín Podolák (1705-1772) si roku 1735 vzal za ženu Anežku dceru Řehoře Prince, viz **Jednota Řežáb**. S ní měl 10 dětí. Dcera Alžběta byla ženou Vojtěcha Vejsady viz **Vejsadovský statek**. Syn Jan se vyženil do Mladošovic viz **Mladošovice čp.27**. Jakub se přičlenil na statek do Olešnice, kde léta hospodařil, jeho potomci v mužské linii tam však záhy vymřeli. Josef žil v dominikálním domku viz **Těšínov čp.23**. Statek samotný pak zdědil syn Mikuláš.

Mikuláš Podolák (1751-1789) hospodařil až od roku 1782, jak je psáno. Tedy oněch 10 let, od smrti Antonína Podoláka a tímto datem asi hospodařila Mikulášova matka, není to však uvedeno. Mikuláš vyplácí své sourozence, avšak záhy umírá a zanechává vdovu Marii s dcerou Kateřinou.

Roku 1789 přebírá statek soused Jan Kůrka, který měl splatit Mikulášovi dluhy sourozencům a zároveň vyplatit vdovu a dceru. Nikomu nic nesplatil a statek mění majitele.

Ujímá se ho roku 1805 novomanžel Mikulášovi dcery Kateřiny Podolákové, Jakub Princ (1783-1833). Jelikož byl jejím manželem, neměl vůči ní dluh a staré Mikulášovi dluhy zaplatil již roku 1807. Byl synem Tomáše Prince viz **Jednota Řežáb**. Svou ženu přežil, znovu se oženil a měl celkem 11 dětí. Statek podědil Jakubův a Kateřinin syn Vojtěch Princ.

Vojtěch Princ (1810-1858) hospodařil od smrti svého otce a roku 1839 přepsal polovinu statku na svou ženu Marii rozenou Duškovou z Nepomuku. Ze čtyř synů přežil jen nejmladší Matěj, který hospodářství převzal.

V roce 1827 patřila ke statku čp.10 i chalupa čp. 11. Ta stála přibližně naproti statku, na druhé straně cesty. Dnes objekt neexistuje. Zanikl však zřejmě až v novější době, po přečíslování staveb. Řada čísel končí u březínovského statku čp.11, pak asi následovala tato chalupa s čp. 12 a řada pokračuje podolákovským statkem čp. 13 a 14. To je však jen domněnka.

Matěj Princ se narodil roku 1850. Od kdy hospodařil nevím. Roku 1873 je však již uváděn jako sedlák. Jelikož mu otec umřel v 8 letech, musel někdo hospodařit v tomto mezidobí. Asi jeho matka. Za ženu měl Terezii Svitákovou viz **Jandovský statek**.

Roku 1921 ještě na statku v čp. 14 žil spolu se synem Vojtěchem (*1893). V druhém bytě téhož čp. žil nový majitel statku a rovněž Matějův syn Martin Princ (*1878), se svou ženou Marií a 4 dcerami : Marií (*1909), Annou (*1912), Kristinou (*1914) a Lidmilou (*1919).

Dnes patří část označená čp. 13 Milanu a Janě Klimešovým a část čp.14 Jiřímu a Marii Kislíngerovým.

Bráchovecký (frantovský) statek

čp. 1770-cca 1870 : 14 ; čp. současné : 20

	<i>Výměra statku</i>			
	<i>pole (ha)</i>	<i>louky (ha)</i>	<i>pastviny (ha)</i>	<i>lesy (ha)</i>
1784	5,35	2,95	viz louky	0,70
1827	6,18	3,16	0,41	0,90

Tento statek byl původně zván frantovský. Po válce je pustý až do roku 1669, kdy ho osazuje Jiří Lospecen „auf des Franta“. V revizitaci je také uváděn jako Jiří Franta. Jiří měl několik synů, z nichž statek dědí Matěj. Matěj je již nazýván příjmením Brácha. Jedno z vysvětlení je, že se ujala Jiřího či Matějova přezdívka.

Matěj Brácha (+1737) splácel svým sourozencům statek až do roku 1708. Se svými třemi ženami (z nichž druhou byla *Justina Dorazilová viz Dorazilovský statek*) měl deset dětí. Ještě v zápise o dědictví je nazýván „Matouss Lospec oder Bracha“. Dědicem se stal prvorozený Matěj narozený v únoru 1696.

Matěj Brácha (1696-1744) hospodařil až do své předčasné smrti. Se svou ženou Kateřinou, dcerou Ondřeje Lospecna (*svatba 1730*) měl čtyři syny. Nejstarší Ondřej, budoucí hospodář, se narodil jen dva měsíce po svatbě a v době otcovi smrti mu bylo 14 let. Vdova Kateřina, nemohouce utáhnout hospodářství, si za tři měsíce po Matějově smrti bere za muže Leonarda Podoláka.

Leonard Podolák (1715-1754) byl synem Tomáše a Evy Podolákových, podruhů viz *Podolákovský statek*. Když se ujal statku, musel splatit ještě staré dluhy po Matějovi. Sám již s Kateřinou děti neměl. I jeho však Kateřina přežila. Když Leonard v roce 1754 umřel, nikoho již asi nepřekvapí, že je zapsán jako Leonard Brácha. Vdova ještě čtyři roky hospodařila sama, aby roku 1758 předala statek nejstaršímu synovi Ondřejovi. Ondřejovi sourozenci měli také své rodiny, ale jejich osudy jsem již nesledoval.

Ondřej Brácha (1730-1805) hospodařil od roku 1758, do roku 1768 vyplatil podíly svým bratrům. Od roku 1757 měl za manželku Kateřinu, dceru Matěje Svitáka viz *Jednota Sviták*. Spolu měli 13 dětí. Dědictví po Matějovi bylo odhadnuta na 600 zlatých a dědicem se stal syn Bartoloměj. Druhý syn Josef žil na statku i na dále spolu se svou rodinou jako podruh.

Bartoloměj Brácha (1768-???) měl za ženu Rosinu dceru Víta Jandy viz *Březinovský statek*, s níž měl sedm dětí. Hospodařil od roku 1805. Svému synovi Blažejovi grunt předal 25.7.1834.

Blažej Brácha (1813-???) hospodařil od roku 1834. Měl devět dětí s Alžbětou, dcerou Matouše Kardaše z Bukové.

V roce 1921 zde žila rodina Antonína Bráchy a Vavřince Bráchy. Dnes je majitelkou stavení paní Kateřina Míková z Českého Krumlova.

Vejsadovský statek

čp. 1770-cca 1870 : 3; čp. současné : 3

<i>Výměra statku</i>					
	<i>pole (ha)</i>	<i>louky (ha)</i>	<i>pastviny (ha)</i>	<i>lesy (ha)</i>	<i>rybníky (ha)</i>
1784	5,95	9,85	viz louky	4,95	-
1827	7,83	4,45	1,30	8,63	1,01

Mezi prvými těšínovskými osadníky je v roce 1597 zmiňován jistý Říha. Je pravděpodobné, že je totožný s Říhou Vejsadou zapsaným mezi lety 1610-15. Statek má jméno asi právě po něm.

Následuje však válka a ještě roku 1676 je vejsadovský statek uváděn jako pustý. Až v říjnu 1683 se Matěj Sviták (+1736) za 16 kop na statku usazuje. Jméno statku dalo nové příjmení jeho rodu. Matěj byl synem Jana Svitáka-Mičky, viz **Rozrod Svitáků**. Celou sumu vrchnosti splatil po dvou kopách grošů ročně v letech 1687-1694. Žena Anyška mu povila několik dětí. Statek předává synovi Vavřincovi roku 1729.

Vavřinec Vejsada (1696-1766) hospodaří od roku 1729, přičemž je statek odhadnut na 36,5 kopy grošů. Sumu doplatil svým sourozencům do roku 1745. Se ženou Dorotou měl Vavřinec 8 dětí. Po jeho smrti je statek oceněn již na 52,5 kopy.

Matěj Vejsada (1736-???) hospodařil jen dva roky, od otcovi smrti do roku 1768. Tehdy předal statek svému mladšímu bratru Vojtěchovi.

Matěj Vejsada se přestěhoval do Třebče za svojí ženou Žofíí, dcerou Jiřího Kubička. V roce 1784 zde hospodařil na 21,6 hektarech pozemků. Z toho bylo 12,3 ha polí, 6,4 ha luk a 2,9 ha lesa. Narodil se mu zde syn Josef a to byl snad ten, který se roku 1827 v Třebči uvádí jako hospodář v čp.38. Jméno Vejsada je zde dle telefonního seznamu stále živé. Tuto linii teprve probádám.

Vojtěch Vejsada (1741-1809) Dluhy sourozencům včetně Matěje splácel, přesto ještě roku 1781 byl dlužen 16 kop. Ty doplatil do roku 1791. V roce 1769 si vzal za ženu Alžbětu, dceru Antonína Podoláka viz **Podolákovský statek**. Uznal se za otce její dcery Rosiny narozené již roku 1768. Kromě této se jim ještě narodilo sedm dětí. Po jeho smrti získává statek nejstarší syn Josef.

Josef Vejsada (1770-1851) dle testamentu svého otce musel za převzetí statku zaplatiti po 300 zlatých svým sestrám Marianě a Kateřině a 53 zlatých matce Alžbětě. Sestra Mariana žila i nadále na Josefově statku a měla zde nemanželského syna Jana. Josef měl se svou ženou Marianou rozenou Opolzerovou z Bukové 3 dcery a syna Vojtěcha, který v roce 1837 hospodářství převzal.

Vojtěch Vejsada (1802-1851) se svou ženou Rosinou Košíčkovou z Těšínova měl pět dětí. Po Vojtěchově smrti zřejmě hospodařila tato vdova, se svým novým manželem Pavlem Bícou ze Lhotky. Nicméně se časem stal sedlákem Vojtěchův syn Ondřej.

Ke statku čp. 3 patřila ještě chalupa postavená nikoliv ve vsi, ale vzadu za poli, skoro u lesa. V roce 1827 měla čp.43. 1784 ještě není uváděna. Parcelní číslo měla 107, to dnes neexistuje, tedy asi zanikla.

Ke statku dále patřila a patří chalupa s novým čp. 4. Není totožná s uváděnou chalupou čp.43. Tato má totiž parcelní číslo 175. Zřejmě je to ona chaloupka stojící při cestě ve směru

z Petříkova, kousek za čp.3, od cesty na levo.Odvozují to od skutečnosti, že takto zapadá do nového číslovacího koloběhu a navíc místo kde stojí bylo roku 1827 pole, patřící ke statku čp.3.

Ač patřila chalupa čp.4 majiteli statku, žil v ní druhý Vojtěchův syn Tomáš Vejsada (1844-po 1921), povoláním nádeník a drvoštěp. Tomáš měl dva syny : stejnojmenný Tomáš žil v Petříkově 52, byl hlídačem trati a měl několik dětí. Druhý Vavřinec byl nájemníkem v současném čp.6, kde se živil zednictvím a výrobou cementového zboží.Rovněž měl na počátku našeho století několik dětí.

Majitelem statku se však stal Ondřej Vejsada (1839-před 1921), ten měl s Annou Jindrovou sedm dětí. Novým majitelem gruntu se stal jejich syn Jan.

Jan Vejsada (1867-po 1921). V roce 1921 s ním na statku žil žena Marie, sedm dcer a jediný syn Jan (*14.11.1906).

Jako na jediné ze zde popisovaných usedlostí je současným majitelem nositel starého jména statku - pan František Vejsada. Panu Václavovi Vejsadovi žijícímu v čp. 3, patří chalupa čp.4.

Březinovský statek

čp. 1770-cca 1870 : 9; čp. současné : 11 a 22

	<i>Výměra statku</i>				
	<i>pole (ha)</i>	<i>louky (ha)</i>	<i>pastviny (ha)</i>	<i>lesy (ha)</i>	<i>rybník (ha)</i>
1784	6,20	3,25	viz louky	0,55	-
1827	6,51	3,00	0,51	0,52	0,92

Statek má zřejmě jméno po Kašparu Březinovi zmiňovanému mezi lety 1610-15. V roce 1654 zde hospodaří Jan Březina, 1676 Franěk Březina, po něm následuje Matěj „Petzrik auf des Brzezina“, později Vavřinec Klíma a od roku 1754 zde hospodaří Michal Klíma, který statek předává synovi Josefovi Klímovi.

Josef Klíma však záhy umírá a jeho vdovu Annu si bere roku 1780 za ženu Jakub Sviták, syn Matěje Svitáka viz **Jednota Sviták**. V roce 1788 vyplácí částkou 53 zlatých vdovu Rosinu, po Michalu Klímovi. Za tuto částku 53 zlatých pak prodává 15.6.1808 statek Janu Jandovi, správně Pernému. Důvod transakce viz **Jandovský statek**.

K statku patřila chalupa čp. 8, nové číslo 10. V ní Jakub Sviták-Březina v roce 1834 zemřel jako výměnkář. Novému majiteli již jméno Janda zůstalo.

V roce 1921 patří čp. 10 Alžbětě Jandové, čp. 11 však patří od roku 1903 Václavu Svitákovi narozenému 14.09.1886 v Petříkově. Snad byl potomkem větve Svitáků žijící v Petříkově, viz **Svitáci jinde (B)**. To ještě ověřím.

Současným majitele části označené čp. 11 je zde bydlící pan Václav Bína a části čp. 22 paní Marie Klichová.

Dominikální domekčp. 1770-cca 1870 : **23**; čp. současné : **36**

<i>Výměra statku</i>					
	<i>pole (ha)</i>	<i>louky (ha)</i>	<i>pastviny (ha)</i>		
1784	?	?	?		
1827	1,76	0,68	0,07		

Tento domek byl dominikálním. To znamenalo, že patřil vrchnosti, která jej za činži pronajímala poddanému i s kusem svých vrchnostenských, čili dominikálních pozemků. Nájemce pak býval zván dominikalistou.

Toto stavení je jedno z oněch tří domků , které jsou při cestě z Petříkova k Jednotě Řežáb, v části pomístně zvané „Na chalupách“. Původně však stálo naproti současnému čp.36. V roce 1827 zde stála řada tří domků na pravo od cesty k Řežábům. V mapce je však chalupa dodatečně škrtnuta a překreslena i se svým čp.23 na druhou stranu cesty, do dnešní polohy. To znamená , že byla přestavěna někdy v letech 1830-1854. Dnes má čp.36.

V roce 1784 byl nájemcem Martin Čurda, po něm následoval Josef Podolák (1757-???) , syn Antonína Podoláka viz **Podolákovský statek**. První žena Kateřina Čurdová mu však zemřela dva měsíce po svatbě. Půl roku poté se ženil znovu s Marií Kolářovou, s níž měl dva syny. Blažej Podolák (1806-1869) byl po otci nájemcem tohoto domku. S Kateřinou Strouhovou měl 3 děti. Osudy jeho syna Matěje mi nejsou známy.

Druhý Josefův syn Jan Podolák (1808-1884) žil v Těšínově v různých domech. Měl šest dětí o jejichž dalších osudech mi není nic známo. Zřejmě však když sám 26.03.1884 umírá, umírá jako poslední v Těšínově žijící Podolák.

V roce 1921 vlastnil číslo popisné 36 Matouš Štangl.

Jandovský statekčp. 1770-cca 1870 : **16**; čp. současné : **23** a **24**

	<i>Výměra statku</i>				
	<i>pole (ha)</i>	<i>louky (ha)</i>	<i>pastviny (ha)</i>	<i>lesy (ha)</i>	<i>rybník (ha)</i>
1784	5,44	4,33	viz louky	0,80	-
1827	5,83	4,15	0,52	1,19	0,16

Jako po válce zpustlý statek je osazen roku 1656 jistým Bílkem, pochopitelně zvaným Jandou. Ten hospodařil i v roce 1676. Pak ho následuje Simon „Wolfhederfer oder Janda“, pak Jakub Lang, Jan Perný a po něm jeho syn Vít Perný. Vlastním jménem byli zapisováni jen v pozemkových knihách, kde pisař viděl návaznost na předchozí majitele. V matrikách jsou zvaní výhradně Janda.

Vít Janda je na statku od roku 1767. Voršilu, jednu z jeho dcer, si za ženu vzal roku 1805 Tomáš, syn Jakuba Svitáka, viz **Březinovský statek**.

Tomáš Sviták (1782-1857) kupuje za 30 kop od svého tchána Víta Perného-Jandy tento statek. A pro změnu syn Víta Jandy Jan Janda kupuje statek březinovský od Tomášova otce Jakuby Svitáka, viz **Březinovský statek**. Tomáš měl se svou ženou Voršilou devět dětí. Roku 1846 převádí statek na nejstaršího syna Vavřince Svitáka. Další synové viz **níže**.

Vavřinec Sviták (1817-1852) měl se svou ženou Marií dvě dcery. Rosina zemřela v 11 letech a Terezie byla manželkou Matěje Prince viz **Podolákovský statek**. Po Vavřincově předčasné smrti, zde pravděpodobně hospodařil druhý muž jeho ženy, František Vosika z Těšínova 4 (dnes čp.5) a jeho potomci zde žili ještě roku 1921, kdy majitelkou byla Anna Vosiková. Současným majitelem části čp. 23 je paní Věra Lajvrová z Českých Velenic.

K dalším synům Tomáše Svitáka :

- ☞ Vojtěch (1822-???) nejprve byl podruhem v Těšínově staré čp.15, pak chalupníkem ve starém čp.71 a novém čp.35. Měl tři syny, z nichž Vojtěch (*1865) v Těšínově 35 žil se ženou a dětmi roku 1921.
- ☞ Matouš (1824-???) Minimálně do roku 1856 byl na vojně u hulánů. Přesto roku 1854 si vzal za ženu Rosinu dceru Kašpara Klímy, podruha z čp.11. S ní měl však již dceru dávno před svatbou. Později žili v Těšínově 25. Jeho dcera Marie Svitáková byla manželkou Ondřeje Svitáka viz **Jednota Sviták**.

11. SVITÁCI JINDE

A. Olešnice čp.63 : Jan Sviták (1811-???) byl synem Blažeje Svitáka z Jednoty. Za ženu měl od roku 1834 Alžbětu, dceru Tomáše Prince viz *Jednota Řežáb*. Jan byl dominikalistou v čp. 63. Jeho dcera si vzala za muže svého bratrance Jana Prince viz *Jednota Řežáb*. Janův syn Václav Sviták se žení s Teklou Hájkovou. Jelikož však rokem 1856 končí pro Olešnici matriky uložené v archivu, neznám jejich další potomstvo.

B. Petříkov čp.48 : Josef Sviták (*1765) byl nejstarším synem Pavla Svitáka z Jednoty. Za ženu si vzal Barboru, dceru Františka Schůchy, myslivce z Těšínova. Byl rovněž dominikalistou a to v Petříkově čp.48. V Petříkově zřejmě rovněž došlo k přečíslování - ostatně i Petříkov spadá pod katastrální území Těšínov, protože dnes čp. 48 má Jednota Kaudele. Josef měl kromě čtyř dcer i syna Ondřeje Svitáka (1803-1848), jenž žil v Petříkově čp.50. Do roku 1841 měl čtyři syny se svou ženou Alžbětou Matuškovou. O dalším potomstvu nic neznám, pro Petříkov končí matriky roku 1848. Je však pravděpodobné, že z této linie pochází onen zmiňovaný Václav Sviták viz *Březinovský statek*.

C. Vlachnovice : Matěj Sviták (*1787) byl nejmladším synem Pavla Svitáka z Jednoty. V roce 1807 si vzal za ženu Kateřinu dceru, Jiřího Čutky z Bukové 10 a Marie roz. Havlíkové z Vlachnovic čp.3. A právě po této své tchýni se ujímá statku ve Vlachnovicích čp.3. Svou ženu přežil, znovu se oženil a měl celkem 11 dětí. Jeho syn František Sviták (*1813) se stal chalupníkem ve Vlachnovicích čp.2. Tato chalupa původně patřila k čp.3. S Marií roz. Havlovou měl pět dětí o jejichž potomstvu mi není nic známo. Snad jen jeho syn Jan se krátce mihne v jednom zápise. Statek čp. 3 dědí František Maděra, manžel Matějovy dcery Alžběty.

D. Jílovice : Vojtěch Sviták (cca 1762-1829) byl šafařem v Jílovicích. Zde si vzal za ženu Uršulu Strouhovou s níž měl 6 dětí. Je pravděpodobné, že byl spřízněn s rodem Svitáků. Nevím však, čím byl syn. Jeho syn Ondřej Sviták (1797-před 1874) byl domkářem v Jílovicích 48. Se svojí ženou Kateřinou Fričovou měl 3 syny. Nejstarší Jakub Sviták (*1839) domkařil zde. Na této chalupě se příjmení Sviták vyskytuje dodnes, jak dosvědčuje v telefonním seznamu uvedená paní Marie Svitáková.

12. ROD PODOLÁKŮ

Když jsem zhruba před 3 lety rozeslal cyklostylovaný dopis asi 20-ti Podolákům uvedených v telefonním seznamu (*Praha, České Budějovice, Bratislava*), dostal jsem tři odpovědi. Tito tři pánové měli předky pocházející z Mladošovic. Stejně jako moji předkové a Podoláci žijící po Německu, Rakousku, Kanadě, USA a kdoví kde ještě. Těšínovští Podoláci vymřeli po meči, zdá se, že v obou liniích, podívejme se tedy stručně na osudy tohoto rodu v Mladošovicích, ale i jinde.

Mladošovice, vesnice ležící na silnici mezi Třeboní a Borovany, byla v minulosti rozdělena a patřila dvěma vrchnostem. Část patřila k panství kláštera třeboňských augustiniánů a po zrušení tohoto kláštera v roce 1784 k panství Třeboň (*např. čp.27*). Druhá část spadala pod panství Krumlovských arciděkanů (*např. čp.18*).

Vithovský statek Mladošovice čp.: 27

<i>Výměra statku</i>				
	<i>pole (ha)</i>	<i>louky (ha)</i>	<i>pastviny (ha)</i>	<i>lesy (ha)</i>
1784	12,81	4,14	viz louky	0,7
1827	13,39	3,51	1,74	0,58

Pro historii tohoto statku mám ofotografované všechny zápisy z pozemkových knih. Ale jen stručně. Nejstarší hospodář je uveden roku 1555 - Valentin Vitha, na začátku 30-ti leté války grunt zpustl, pak často střídal majitele, až se ho ujal Josef Kropáč-Vitha, bývalý kovář z Domanína. Ten předal statek roku 1776 svému zeti Janu Podolákovi.

Jan Podolák (1745-1815) byl jedním ze synů Antonína Podoláka, sedláka ve vsi Těšínově viz **Podolákovský statek**. 17.ledna 1776 podepsal Augustin Marek, opat treboňského kláštera, žádost adresovanou novohradské vrchnosti, aby byl Jan Podolák propuštěn z poddanosti a mohl se oženit s poddanou kláštera. Jan byl propuštěn a již 4.2.1776 se v Mladošovicích ženil s Magdalenou Vithovou. Jak je vidět, úřední agenda se vyřizovala podstatně rychleji než dnes. Byť nebyly faxy a Jan si žádost asi musel z Třeboně do Nových Hradů donést sám.

Zde Jan hospodařil až do své smrti v roce 1815. Se svou ženou měl 11 dětí. Tři nejstarší synové se aktivně účastnili napoleonských válek. V roce 1799 byli odvedeni Matěj (*1777) a Petr (*1779) a v roce 1800 Josef (*1781). Petr se již asi z vojny nevrátil, není uveden mezi Janovými dědici a ani jinde. Matěj zemřel zde na statku v roce 1826. Jan měl ještě 6 dcer, z nichž 4 byly svobodnými matkami, než-li se provdaly.

Josef Podolák (1781-1839) Podle ústní tradice vynikal mimořádnou fyzickou silou a byl na vojně 14 let. To je i pravděpodobné. Odveden byl roku 1800 a další zmínka je o něm až v lednu 1816, kdy je uveden jako otec nemanželské dcery Mariany, která se narodila v Mladošovicích 18 Anně Hronkové-Čtvrtníkové. Tak to byl uveden ještě u dalších dvou dcer. V roce 1820 je na něj napsán otcův statek. Annu si bere za manželku o rok později. Anna je však dědičkou statku svého otce. Na tom začíná hospodařit Josefův nejmladší bratr Bartoloměj viz **Čtvrtníkovský statek**. Kromě již zmiňovaných dcer měl Josef i pět synů a dvě dcery. Nejstarší syn Matěj začal hospodařit na nově postavené chalupě viz **čp.47**. Statek dědí nejmladší syn Jan.

Jan Podolák (1833-???) Po smrti otce do doby jeho zletilosti hospodařila matka Anna. Roku 1853 se Jan oženil s Marií Drábkovou. Do roku 1867 měli 4 syny a 3 dcery. Roku 1868 prodávají statek Kateřině Blížkové a z celou rodinou odjíždějí roku 1870 do Ameriky. Jejich potomci v USA dodnes žijí a dokonce se zde údajně dělí na „Withy“ a „Čtvrtníky“ - tj potomky amerických Podoláků vystěhovaných z Čtvrtníkovského statku.

Čtvrtníkovský statek, Mladošovice čp. 18

Výměra statku				
	<i>pole (ha)</i>	<i>louky (ha)</i>	<i>pastviny (ha)</i>	
1784	6,44	1,06	viz louky	
1827	7,64	0,92	0,13	

Již roku 1555 je zde připomínán Jakub Čtvrtník. Statek patřil k panství českokrumlovského arciděkanství. Zde ještě nemám pročteny pozemkové knihy, ty jsou uloženy v okresním archivu v Českém Krumlově.

V roce 1771 koupil chalupu Josef Kocmoud. Ten měl tři dcery. Po něm se stal majitelem Matěj Hronek (+1837), manžel prostřední Veroniky. Anna, dcera Matěje Hronka byla ženou Josefa Podoláka-Vithy viz **Vithovský statek**. Ze zápisů o vithovském statku se dovídáme, že Anna Hronková - Podoláková postupuje vlastnické právo svému švagrovi Bartoloměji Podolákovi v roce 1834.

Bartoloměj Podolák (*1795) Byl nejmladším synem Jana Podoláka viz **Vithovský statek**. Je hezké, že usedlost je na něj převedena až v roce 1834. Jenže první dítě s Annou, dcerou Vojtěcha Fuxy z Vlkovic, se mu narodilo zde, v čp.18, již roku 1821. A těch dětí následuje ještě 9. Je tedy pravděpodobné, že se sem stěhuje zhruba ve stejné době, kdy jeho bratr Josef začíná hospodařit na vithovském statku. I ústní legenda říká, že mu byla čtvrtníkovská usedlost podstoupena, aby nemusel na vojnu, jako jeho bratři. Zřejmě tedy oficiální zápis z roku 1834 jen potvrdil status quo. Bartolomějovi synové rod rozhojnili : nejstarší František viz **Kramolín-Vídeň**, třetí Jan viz **čp. 46**. Statek přebírá nejmladší Martin v roce 1861.

Martin Podolák (1832-1907) měl se svou ženou Kateřinou rozenou Vrchotovou 13 dětí, z nichž však většina zemřela v dětském věku. Nejmladší syn Martin odešel roku 1908 do USA. Statek předává roku 1887 staršímu Janovi.

Jan Podolák (1864-1933). Byl dobrým muzikantem. Údajně hrával na zábavách i s Jakubem Podolákem viz **Český Krumlov**. Jan měl tři syny. Statek se dostává nejmladšímu Janovu synu Adolfovi, oba starší syny si stručně představíme:

- ☞ František : otec mu postavil roku 1908 chalupu čp.60, kde provozoval truhlářství. Byl raněn v I.světové válce na italské frontě a jako invalida si zřídil na chalupě i trafikou. Chalupa by dnes měla patřit jeho synovi Oldřichovi Podolákovi z Břilice u Třeboně. Jiný Františkův syn Jan Podolák údajně žije v Líšově.
- ☞ Jan : (1890-1940) byl učitelem na třeboňsku a vitorazsku. Roku 1930 si postavil dům v Suchém Vrbném, kde dnes žije jeho syn Jan Podolák (*1923), vnuk Jan Podolák (*1959) a pravnuk David (*1989).

Adolf Podolák (1893-1975). Usedlost získal roku 1924, kdy se zároveň oženil s Kateřinou rozenou Padrtovou. Měl syna Jana a dvě dcery. Syn Jan Podolák (1926-1994) žil a učil na střední škole v Třeboni. Dnes statek patří jeho synům.

Mladošovice čp. 46

Jan Podolák (*1825) byl synem Bartoloměje Podoláka viz **Čtvrtníkovský statek**. Tato chalupa byla nově postavena od čp. 18. Jan zde otevřel krupařský krám a roku 1856 hospodu. Se svou ženou Annou rozenou Dvořákovou měl sedm dětí. U synů Martina a Kašpara je poznámka, že odešli do Ameriky. Roku 1882 získává chalupu dcera Marie provdaná za Františka Jandu. Hospoda byla v provozu až do roku 1953. O Janově synovi Josefovi viz **Pardubice**.

Mladošovice čp. 47

Chalupa čp.47 byla postavena od čp. 27. Prvým majitelem byl Matěj Podolák se svou ženou Barborou rozenou Jiříkovou. Matěj byl synem Josefa Podoláka viz **Víthovský statek**. Matějův nejstarší syn Jakub Jiří odešel do Českého Krumlova viz **Krumlov**. Dcera Barbora se provdala za Pavla Vorhausera a tito manželé roku 1890 získali chalupu do vlastnictví. Matěj měl ještě dva další syny : Františka (*1853) a Matěje (*1860). Jejich potomci prý žijí v Třeboni a Praze.

Kramolín - Vídeň

František Podolák (1821-1875) byl nejstarším synem Bartoloměje Podoláka viz **Čtvrtníkovský statek**. V roce 1852 se oženil s Kateřinou Perkusovou z Kojakovic. Dvě nejstarší děti se ještě narodili v Mladošovicích čp.18. Pak se František i s rodinou stěhuje do Kramolína čp.10. Z jeho tří synů zůstal v Kramolíně asi nejstarší Jakub, jehož potomci údajně žijí v Třeboni. V roce 1921 žili v Kramolíně dvě rodiny Podoláků :

- ☞ **V čp.1** : Anna Podoláková s dcerou Růženou a synem (*křestní jméno neuvedeno*) narozeným 19.11.1911 zde.
- ☞ **V čp.10** pak rodina Cyrila Podoláka (*15.9.1885) - ten měl 2 dcery a syna Cyrila (*27.05.1915)

František měl ještě dva syny : Matěje (*2.2.1859) a Jana (18.6.1863). Tito dva bratři žili spolu se svými rodinami ve Vídni-Heiligenstadtu, Nussdorferstrasse 119. Jen náhodou, když jsem žádal místní faru o zápis o křtu Janova syna Gustava Podoláka (*18.8.1888), mi byl zaslán i zápis o křtu Anny (*15.5.1885), dcery Matěje Podoláka. Je dosti pravděpodobné, že oněch cca 10 Podoláků, z vídeňského telefonního seznamu, pochází právě od těchto bratrů.

Gustav Podolák, ač narozený v Heiligenstadtu, měl za ženu Alžbětu Misauerovou narozenou v jihočeských Pašínovicích. Zde se i manželům narodil syn Augustin (24.06.1912). O dva roky později (15.02.1914), ale už v Heiligenstadtu, se jim narodil syn Josef :

- ☞ Augustin byl prý kališnickým biskupem, o jeho osobě však zatím víc nevím. Jeho synové údajně žijí v Kanadě.
- ☞ Josefův syn pan Miroslav Podolák žije v Praze.

Český Krumlov

Jakub Podolák (1851-1912) byl nejstarším synem Matěje Podoláka viz **čp.47**. Vychodil obecnou školu a vojenskou službu absolvoval u 45. pěšího pluku jako četař u plukovní hudby. Jiné povolání než hudebník před přijetím ke granátnické gardě zřejmě neměl. 1.10.1877 se stal gardistou švarcenberské gardy v Českém Krumlově. V osobním hodnocení se uvádí : *Tělesná výška 1,71m. Uměl česky a něco německy. Měl klidnou povahu, dobré chování, poslušný vůči nadřízeným, snášenlivý ke kamarádům, hospodárny a věrný. Je dobrým hudebníkem. Kromě běžné služby na strážnici gardy byl v sezóně dohlížitelem při plavbě dříví na švarcenberském kanálu na jižní Šumavě a při plavbě dřeva po řece Blanici.*

Pět dětí se mu narodilo nemanželských. To proto, že švarcenberským zaměstnancům bylo udělováno svatební povolení až po dosažení určitého platového výměru. Teprve maje zajištěn platový postup si roku 1886 bere za ženu Kristinu Jarolímovou, dceru truhláře z Krumlova (*avšak narozenou v rakouském Ennsu*) a matku svých dětí. Ta však již roku 1889 zemřela.

Domovskou příslušnost měl stále v Mladošovicích. V Krumlově bydlel v různých domech, jako nájemník. Například v roce 1891 se jako vdovec se třemi dětmi (*Josef, Jan a Terezie*) stěhuje z Plešivce čp.7 na Horní Bránu. Zde ale asi nebydlel dlouho, protože tu není zapsán. Aby se mohl o děti lépe starat, znovu se oženil.

Poté co zemřel na mrtvici, byla jeho vdově vyměřena vdovská roční renta ve výši 243 korun a 50 korun jako pohřební příspěvek.

O Jakubově synu Josefovi mi není nic známo. Mladší syn Jan Podolák (1880-1942) se oženil (1911) s Annou Zárubovou (1885-1958). Bydlel s ní v domku jejího otce, který zdědili (*Plešivec 138*). Zde se jim narodili tři děti. Domek v roce 1925 vyměnil a stěhuje se s rodinou na Horní Bránu čp.69, kde i v roce 1942 umírá. Zajímavé je, že ve všech písemnostech (*rodné listy dětí, úmrtní list, sčítání lidu a jiné*) je uváděn jako městský sluha, písař městského úřadu a podobně, a přesto se jeho jméno na výplatních listinách městského úřadu nevyskytuje. K jeho dětem :

- ☞ Anna (1911-1976) provdaná Štětínová, žila a umřela v Karlových Varech.
- ☞ Jan Jakub (1913-1969) s manželkou Marií rozenou Benešovou žil po válce v Pasově. Jeho tři synové a řada vnuků nosí jméno Podolák po celém Německu. Vnuk Michal je vojákem OSN.
- ☞ Marie (1919-1993), má babička, se v Brně roku 1942 provdala za Františka Čecha. Po válce pak žili v Karlových Varech.

Pardubice

JUC.Josef Podolák (1860-1905) byl synem Jana Podoláka viz **čp.46**. Je zmiňován v Almanachu českých právníků a Ottově naučném slovníku. Studoval právnickou fakultu v Praze, nějaký čas pracoval jako vychovatel. Věnovat se však chtěl státní správě. Působil v Roudnici (*odtud byla jeho žena Rosalie roz. Michálková*), v Českém Dubu, až se konečně stal okresním tajemníkem v Pardubicích. Zde se mu narodili dva synové Václav a Josef. Roku 1905 tragicky zahynul. Je autorem mnoha spisů věnovaných národohospodářství a státní správě. Jeho syn Václav (*1896) zahynul v I.světové válce. Josef (1897-1952) žil v Praze, kde ač právník vlastnil dva drogistické obchody. Josefův syn Josef žije rovněž v Praze (*1923).